

Но Селимински има тукъ предъ видъ главно езиковото чувство у българскитѣ духовни водачи, не и цѣлата система на образование, съ всичко схоластично и софистично, което се явява после излишенъ умственъ товаръ; не и възпитанието, насочено явно или прикрито къмъ елинизирание на българскитѣ питомци. Отъ Кидония той може да бжде толкова по-доволенъ, че тамъ закрепва умствено и нравствено, като минава една патриотична школа, допринесла много, за да осъзнае той човѣшкото си достоинство и националната си принадлежностъ. На Золотовича той ще пише на 26 юлий 1842 г.: „Следъ като напуснахме Кидония и наскоро следъ това, като се раздѣлихме, заехме се, всѣки отдѣлно, съ противоположни занятия, съ еднаква ревностъ, копнѣйки винаги за сжщата цѣль — общото народно щастие. Ти се зае да използувашъ срѣдствата, чрезъ които много лесно се успѣва, а азъ съ труда, чрезъ който незабавно щѣхъ да сполуча и безъ помощта на срѣдствата. По занятие ти имашъ предъ видъ печалбата, а азъ — да изучавамъ и проповѣдвамъ недомисленото въ книгитѣ земно щастие.“

Образътъ на това земно щастие се рисува за Селимински, отначало, може-би, като постигане на препорѣчваното отъ толкова философи на древността проникване въ „висшитѣ уроци“ на добродетельта, която е наука и може да се учи. Но, разочарованъ отпосле, той се отвръща отъ нѣкои „безизходни мечти“, безъ да престава да служи на по-общата си цель, народното благоденствие. Него той си мисли неизмѣнно — подъ въздействие на революционната проповѣдь — като лична и колективна свобода, и по-конкретно като културна и политическа независимостъ на българския народъ. Идеалитѣ, отъ които се упива цѣлата гръцка младежъ въ началото на XIX вѣкъ, сж станали плътъ отъ плътта му и кръвь отъ кръвьта му; и безъ да губи нито най-малко своето национално съзнание, както други нѣкои по-слабодушни сънародници, получили гръцко възпитание, той опредѣля отъ рано жизнената си задача въ посоката на една активна служба на народа си. „Срѣдъ множеството изпитания, пише той на Золотовича въ току що приведеното писмо, азъ узрѣхъ, добре оценявайки способноститѣ си и схващайки окаяното положение на сънародницитѣ си. Размисляйки, рекохъ си,